

Verslag excursie: Hondenven

Datum : Zondag - 21 augustus
2016

Deelnemers : 7

het Weer : Bewolkt

Coördinatie : Wytze Boersma

Het Hondenven is een klein ven gelegen in het particuliere landgoed Schultenwolde, tussen Almelo en Tubbergen. Het ven is een zogenaamde pingo-ruïne uit de ijstijd, een geologisch monument, naar schatting 25.000 jaar oud. Het is ontstaan in de laatste ijstijd, het Weichselien (110.000 tot 10.000 jaar geleden). Waar nu het Hondenven ligt, lag toen een grondwaterbel in de grond op een ondoordringbare bodemlaag, mogelijk tertiaire klei. Door de heersende vorst bevroor deze, het ijs zette uit en vormde een bult in het landschap, een pingo. Toen het warmer werd, ontdooide de bovenlaag en gleden naar de rand dat een dijkje vormde. Deze is nog goed te zien. Het water van het ven ligt hoger dan het omliggende heideland, daarom werd dit in het Twents het "Heunstoandven" genoemd (hoogstaand ven), dat later verbasterd is tot Hondenven. Vandaag de dag wordt het ven ook gebruikt als zwemplek voor honden. Het is dus een echt hondenven.

Het Hondenven bestaat niet alleen uit het ven. Rondom deze plas is een afwisselend vegetatie. Struikhei met Kraaihei op de hogere delen. Dophei en Veenbies op de lagere delen. Hier en daar is op de lagere delen geplagd. Witte en Bruine snavelbies, met Kleine zonnedaauw en Moeraswolfsklauw staan daar volop. Het is leuk om te zien dat hier en daar ook Beenbreek groeit. Deze moet uit zaad zijn opgegroeid. Dat zie je niet zoveel. Wij zijn het pad dat rondom het ven gaat gevolgd. Als begeleider stond naast het pad af en toe Klokjesgentiaan te bloeien. Het oorspronkelijke pad is verlegd verder van het water af. Af en toe hebben we een doorsteekje naar het water gemaakt. Bij het water kun je verschillende vegetatie zones ontdekken. De eerste zone wordt gevormd door verschillende soorten veenmos en Kleine zonnedaauw. Dan een zone met Veenpluis en tenslotte een zone met Snavelzegge. Deze laatste staat volledig in het water. De route ging verder door een vegetatie met Pijpenstrootje afgewisseld door Vuilboom, Zachte berk en Jeneverbes.

Halfweg het rietmoeras hebben we koffie gedronken. We konden zitten op schijven van een omgezaagde eik. (rustieke zetels) Bij het rietmoeras stond volop Moerashertshooi met Waternavel en spaarzaam Vlottende bies. Hierna gingen we door een bosperceel waar de bomen, meest Grove den waren verwijderd. De ondergrond was afgeschaafd. Op de lagere delen stond volop Knolrus. Via het bospad kwamen we weer op het fietspad. Daar stond volop in de berm Blauw glikkruid in bloei maar ook Wilde bertram en Hanenkam (Cantharellen) De vogels en libellen hadden blijkbaar een vrije dag. Ze lieten zich nauwelijks zien. Op het ven zwommen een paar Dodaars en onderweg zagen we nog een Buizerd. Ook zagen we nog enkele Azuurwaterjuffers en Zwervende Pantserjuffer. Mogelijk heeft dit te maken met het weer. We hadden te maken met bewolking en wat lagere temperatuur dan de afgelopen dagen. Het was wel leuk om te zien toen de zon er even doorkwam gelijk alle Koolwitjes begonnen te vliegen. Al met al een mooie excursie.

Waargenomen soorten

Vogels

Boerenwaluw

Boomklever

Buizerd

Dodaars

Houtduif

Vink

Planten & Mossen

Akkerkool

Akkervergeet-mij-nietje

Basterdklaver

Beenbreek
Blauw glidkruid
Boskruiskruid
Bruine snavelbies
Gewone dophei
Gewone waternavel
Grove den
Kleine zonnedaauw
Kraaihei
Moerashertshooi
Perzikkruid
Rankende helmbloem
Struikhei
Veelstengelige waterbies
Veldrus
Waterpeper
Wilde kamperfoelie
Zompzegge

Paddenstoelen

Gele Aardappelbovist

Overig

Bastaardkikker

Insecten

Azuurwaterjuffer
Hoornaar
Klein Koolwitje

Beklierde duizendknoop
Blauwe bosbes
Brede stekelvaren
Egelboterbloem
Gewone spurrie
Grauwe wilg
Hennegras
Klokjesgentiaan
Melkeppe
Moerasrolklaver
Pijpenstrootje
Rode schijnspurrie
Tengere rus
Veenbies
Vertakte leeuwentand
Wilde bertram
Wilde lijsterbes
Zwart tandzaad

Grote Stinkzwam

Gewone Oeverlibel
Kale Rode Bosmier
Steenrode Heidelibel

Bitterzoet
Blauwe zegge
Brem
Geoorde wilg
Gewone vuilboom
Grote wederik
Jeneverbes
Knolrus
Moerasdroogbloem
Moeraswolfsklauw
Pitrus
Snavelzegge
Trekruis
Veenpluis
Vlottende bies
Wilde gagel
Witte snavelbies
Zwarte zegge

Hanenkam

Gewone Schorpioenvlieg
Klein Geaderd Witje
Zwervende Pantserjuffer